

Beretningen om de kristne martyrer fra byen Scili

5 *Beretningen om de kristne martyrer i byen Scili (Acta Scilitanorum) i Nordafrika regnes blandt de troværdige martyrberetninger. Beretningen er desuden det ældste bevarede kristne dokument på latin. Beretningen synes at være et forhørsreferat forfattet på baggrund af retssagen mod en række navngivne kristne fra byen Scili i Nordafrika i år 180. Da romerske retssager foregik offentligt, kan det ikke afvises, at beretningen stammer fra et øjenvidne, der var til stede under retssagen i provinsens hovedstad Karthago.*

10 Da Praesens (for anden gang) og Claudianus var konsuler,¹ på den syttende dag i juli, blev Speratus, Nartzalus og Cittinus, Donata, Secunda samt Vestia stillet for retten i retslokalet i Karthago. Statholderen Saturninus² sagde: "I kan opnå vor herre kejserens overbærenhed, hvis I atter kommer til sund fornuft."

15 Speratus sagde: "Vi har aldrig handlet ondt; vi har på ingen måde øvet uretfærdighed. Vi har aldrig talt ilde om nogen, men tværtimod takket, når vi selv blev behandlet ilde; derfor viser vi også ærbødighed mod vor kejser."

Statholderen Saturninus sagde: "Også vi er religiøse mennesker, og enkel er vor religion. Vi sværger ved vor herre kejserens genius³ og ofrer til guderne for hans vel. Dette bør I også gøre."

20 Speratus sagde: "Hvis du roligt vil lytte til os, skal jeg fortælle dig, hvad hemmeligheden er ved det enkle."

Saturninus sagde: "Hvis du begynder at tale ondt om vor kult, vil jeg ikke lytte til dig; men sværg du hellere ved vor herre kejserens genius."

25 Speratus sagde: "Jeg kender ikke denne verdens rige, men tilbeder tværtimod den Gud, som intet menneske har set eller med egne øjne har mulighed for at se. Tyveri har jeg ikke begået; men hvis jeg vil handle på torvet, betaler jeg min skat — og det, fordi jeg kender min herre, kongernes konge og alle folkeslagenes kejser."

Statholderen Saturninus sagde til de andre: "Opgiv denne mening." Speratus sagde: "Det er en ond mening at ville begå mord og aflægge falsk vidnesbyrd."

30 Statholderen Saturninus sagde: "Gør jer ikke delagtige i dette vanvid." Cittinus sagde: "Vi har ingen anden, vi frygter, end Herren vor Gud, som er i himlen."

Donata sagde: "Ær kejseren som kejser; men frygt Gud." Vestia sagde: "Jeg er kristen." Secunda sagde: "Det, jeg er, er netop det, jeg ønsker at være."

35 Statholderen Saturninus sagde til Speratus: "Fastholder du at være kristen?" Speratus sagde: "Jeg er kristen"; og alle var med ham af samme opfattelse.

Statholderen Saturninus sagde: "Ønsker I måske betænkningstid?" Speratus sagde: "I en sag så retfærdig er der intet at betænke sig på."

Statholderen Saturninus sagde: "Hvad er det for sager, I har i jeres kasse?" Speratus sagde: "Bøger og breve af Paulus, en retfærdig mand."

¹ Dvs. år 180

² Saturninus var statholder (prokonsul) i den romerske provins Africa.

³ *Genius*: Livskraft eller lykke opfattet som en form for personlig skytsgud, der vågende over ethvert menneske. I den romerske kejserkult var det officielt kejserens genius, der blev tilbedt, ikke kejseren selv skønt kejseren især i de østlige provinser blev opfattet som en guddom.

Statholderen Saturninus sagde: "I skal få en frist på 30 dage til at tænke over sagen." Speratus sagde for anden gang: "Jeg er kristen"; og alle var med ham af samme opfattelse.

5 Statholderen Saturninus læste retsafgørelsen op alfprotokollen: "Speratus, Nartzalus, Cittinus, Donata, Vestia, Secunda [og de øvrige], som har tilstået, at de lever som kristne, skal henrettes med sværdet, fordi de på trods har fastholdt dette, skønt de har fået mulighed for at vende tilbage til romersk livsform."

Speratus sagde: "Vi takker Gud." Nartzalus sagde: "I dag er vi martyrer i himlen — Gud være lovet."

10 Statholderen Saturninus befalede ved herolden at forkynde: "Jeg har befalet at lade Speratus, Nartzalus, Cittinus, [Veturius, Felix, Aquilinus, Lætantius, Ianuaria, Generosa⁴], Vestia, Donata samt Secunda henrette."

Alle sagde: "Gud være lovet." Og således blev alle samtidigt kronet med martyriet, og de regerer med Faderen, Sønnen og Helligåndens i al evighed. Amen.

15

Acta Scilitanorum: Overs. af F. E. Steffensen (*De romerske kristenforfølgelser*, Kbh. (1975) s.76f. efter R. Knopf: *Ausgewählte Martyreracten*. 2. udg. (1913) s.1ff. samt J. Rosenløv efter A. Roberts & J. Donaldson, *Ante-Nicene Fathers*, vol. IX. New York (1896-97) s. 285.

⁴ De indklammede navne findes ikke i de ældste håndskrifter.